

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لے کے ناں میں سوہنے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اُچا اُسدا ناں

شامِ اَلْم

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

شامِ اَلْم

(1930ء معرکہ قصہ خوانی دے موضوع تے ہندکو ناول)

مصنف: نذیر بھٹی

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ اُن

شام آلم	نام کتاب
ہندکو ناول	موضوع
مڈر زیب	کمپوزنگ
علی اویس خیال	پروفنگ/سیٹنگ
ثاقب حسین	سرورق
2018ء	سال اشاعت
محمد ضیاء الدین،	اہتمام اشاعت
چیف ایگزیکٹو کمیٹی، جی ایچ اے	
300 روپے	قیمت
جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ پشاور	پرنٹنگ
گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور	مطبع
978-969-687-250-4	ISBN No.
گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ،	ملوئیس واہپتہ
آبدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور	

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

091-9216223, 9216224

www.gandharahindko.com

انتساب

- ☆ 23 اپریل 1930ء قصہ خوانی دے شہیداں دے ماں بیو، بیواواں تے پیہماں دے ناں۔
جناں نے آپڑے وطن دی آزادی دی خاطر آپڑے پیاریاں دی قربانی دیکے صبر دا پیالہ
پیتاے۔
- ☆ اس رائل گڑھ والی فوجی دستے دے ناں۔ جناں نے ملٹری کورٹ دی سزا قبول کر لیتی۔ مگر
نہتھے پشوریاں تے گولی چلاڑاں قبول نی کیتا۔
- ☆ ہٹھی بزاردی اس کجھری دے ناں۔ جس نے فوجی کمانڈر دی مار کھاڑاں قبول کیتا۔ مگر قصہ
خوانی دے شہیداں دیاں لاشاں تے انگریز دے سامنڑے مجرہ کرنا قبول نی کیتا۔
- ☆ قصہ خوانی دے ناں تے..... جس نے شہیداں دے لہودی خوشبو آپڑے سینے وچ چھپا کے
رکھی ہوئیے۔
- ☆ اس محبوبہ دے ناں تے۔ جس نے کیاے کہ میں آپڑے محبوب دی مہندی آپڑے ہتھاں
تے اس دن لاساں۔ جس دن ساڈے ملک وچ آزادی دا جشن منایا جا رہا ہووے۔
- ☆ اناں مظلوم اکھیاں دے ناں۔ جناں نے شہیداں دی موت تے اتھر دوگا کین۔

فہرست

صفحہ	عنوان	نمبر شمار
6	(محمد ضیاء الدین)	۱ شامِ اَلْم
7-10	(نذیر بھٹی)	۲ آپڑی گہل
11-141		۳ ناول

شامِ اَلْم

نذیر بھٹی آپرے قلمی فن دے حوالے نال پشوردی وڈی شخصیات اچ شمار ہوندین۔ اناں نے بحیثیت فلم رائیٹر 32 فلماں لکھیاں تے 42 سال تک پاکستان ٹیلی ویژن و سس ڈرامے لکھدے رہین۔ ریڈیو پاکستان پشورتے نشتر ہال دے سٹیج واسے بہت سارے ڈرامے لکھین۔ اس دے علاوہ ایہہ ناول تے افسانہ نگاری وُن۔ شاعر، اداکار تے کالم نگار بین۔ اناں دا پہلا اُردو ناول ”دوستی کے مینار“ 1964 وچ چھپا آیا جس تے 1966 اُردو دی بلیک اینڈ وائٹ فلم ”درڈ“ بنرائی گئی آئی۔ 1970 اچ اناں نے بحیثیت فلم رائیٹر، پروڈیوسر تے اداکار ہندکو زبان دی فلم ”بدمعاش“ شروع کیتی آئی۔ جیہڑی کہ مکمل ہو جائزے دے باوجود ریلیز نی ہو سکی آئی۔ پشور ٹیلی ویژن سنٹر اناں دی قلمی صلاحیتاں دا اعتراف کردے ہوئے اناں نوں وڈا آدمی تسلیم کر چکائے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی اناں دی قلمی تے فنی صلاحیت دا اعتراف کردے ہویاں آپرے اپک خاص نمبر ”ہندکو وان سرخیل“ چھاپ کے اناں نوں قلم دا سرخیل تسلیم کر چکی اے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی اناں دیاں لکھیاں ہونیاں پنج کتاباں چھاپ چکی اے تے زیر نظر ناول ”شامِ اَلْم“ دے نال ای اناں دیاں چھ کتاباں ہو چھپ چکیاں اباسین آرٹس کونسل پشور اناں دے ناول ”بھل کیراں دے“ تے اناں نوں ایوارڈ دے چکائے۔ ایہہ ہندکو زبان دے علاوہ اُردو تے پشتو دے بی تسلیم شدہ لکھاریں۔ ساڈے پک معروف ڈرامہ نگار تصور بخاری نے ناردرن یونیورسٹی (نوشہرہ) چوایم فل کرنے واسے ”نذیر بھٹی ہونزاں دے ڈراما اچ سماجی شعور تے جذبہ حب الوطنی“ نوں آپرے ایم فل دا موضوع بنزایا جیہڑا کہ اناں دی قلمی صلاحیتاں دا اعتراف اے تے اناں حوالیاں نال ضروری اے کہ اناں دے قلمی تے فنی صلاحیت دا اعتراف سرکاری سطح تے بی کیتا جاوے جیہڑا کہ اناں دا حق اے۔ موجودہ کتاب ”شامِ اَلْم“ پشوریاں دی بہادری دی تاریخ، قصہ خوانی اچ معرکہ آزادی تے حریت دے موضوع تے بک شاہکار ناول اے۔ جناب نذیر بھٹی نے اسی تاریخی واقعے نوں ناول دی صورت اچ تو اڈے سامنڑیں پیش کیتا وے جس اچ ساٹوں بہادری تے حریت دے علمبردار نظر آندین۔

محمد ضیاء الدین

چیف ایگزیکٹو کمیٹی،

گندھارا ہندکو اکیڈمی، پشاور

آپڑی گہل

جندڑی حالات تے واقعات دی کتاب ہوندیئے اس وچ انسان نوں ایجھے واقعات بی پیش آندین تے برے بی..... بعض واقعات تھوڑی مدت بعد انسان نوں پہل جاندین..... تے بعض واقعات اجے بی ہوندین..... جیہڑے کہ سالہا سال گزرنے دے باوجود بی نی پُہلے دے۔

اجیا ای ہک المناک واقعہ 23 اپریل 1930ء نوں پشور دے قصہ خوانی بزار وچ بی گزرا آیا..... جیہڑا کہ آج تک نہ تا پہلایا جاسکائے..... تے نہ ای رہندی دنیا تک پہلایا جاسی..... کیونکہ اس دن ہندوستان دی برطانوی حکومت نے قصہ خوانی وچ بیگناہ شہریاں دا قتل عام کیتا آیا..... سہاگناں بیوہ ہو گئیاں اییاں بچے یتیم ہو گئے آئے تے ماواں سی اناناں دے لال جدا ہو گئے ائے۔

میں 1937ء وچ پیدا ہویاں..... یعنی قصہ خوانی دے قتل عام دا واقعہ میری پیدائش سی سست سال پہلے گذرا آیا جد میں ذرا سیاخاں ہویاں..... تا آپڑے وڈیاں سی قصہ خوانی وچ ہونٹیں والے ظلم دے ٹانویں ٹانویں قصے سزوناں آیاں..... تے ڈر جانا آیاں..... ساڈا اکہار قصہ خوانی دے بلکل نال محلہ شیخ بہاؤ الدین وچ آیا..... ایہہ گوشت دی مارکیٹ آئی..... تے اس نوں ”ڈوماں گلی“ بی کہندین..... ساڈے کہار دے نال ”پہلوان دوستو“ دا کہار آیا..... تے اس دی ”مولوی گل فقیر“ دی مسیت تلے چاء دی دکان آئی۔

جد میں جوان ہو گیا تے تعلیم بی حاصل کر لیتی آئی تا میرے دماغ وچ قصہ خوانی دے بارے وچ سزوں ہوئے واقعات پھرنے لگے آئے..... تے منے ارادہ کر لیتا آیا کہ میں اس تے کش نہ کش ضرور لکھساں..... مگر میں فلماں تے ٹی وی دے ڈرامے لکھڑیں وچ اتنا مصروف ہو گیا آیاں کہ منوں

اس موضوع تے قلم چکڑیں دا موقع ای نی ملا..... کش عرصہ پہلے گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان دے جنرل سیکرٹری محترم محمد ضیاء الدین ہونڑاں نوں جد میرے خیالات دا پتہ لگا..... تا ناں نے منوں صلاح دتی کہ تو اس موضوع تے ناول لکھو..... اناں دی گہل منوں پسند آئی..... تے منے سوچا کہ قصہ خوانی دے المناک واقعہ تے میرے بہت سارے قابل دوست بہت کش لکھ چکین..... تے بڑے پیارے انداز نل لکھ چکین..... مگر میری سوچ دے مطابق اناں دیاں لکھتاں صرف معلوماتی تے تاریخی اییاں..... ناول دی شکل وچ نی اییاں..... منے اس نا قابل فراموش واقعہ نوں ناول دی تشکیل دیکھے لکھڑاں شروع کر دتا۔

ایہہ منی ہوئی گہل اے کہ اکھیاں دیکھی..... تے سنڑی سنڑائی گہل وچ فرق ہونداے..... منوں کوئی بی اجیا بزرگ دوست نظر نی آیا..... جیہڑا کہ 1930ء دے اس واقعہ وچ آپ موجود ہووے تے 23 اپریل دا ایہہ سارا منظر اُس نے آپڑیاں اکھیاں نل دیکھا ہووے..... جیہڑے لوگ اس وخت موجوداے..... تا او آپڑی اکھیاں دیکھے ہوئے کش منظر لکھ کے دنیا سی رخصت ہو گئین..... اناں دیاں لکھتاں وچ حقیقت ضرورائی مگر چھوٹے چھوٹے ٹکڑیاں وچ..... جناں دوستاں نے بعد وچ اس موضوع تے قلم چکائے..... او لکھتاں ہک دوسرے نال نی ملدیاں..... کیونکہ اناں دیاں لکھتاں وچ سنڑیاں سنڑیاں گھلاں اییاں..... ایہہ واقعہ میرا بی اکھیاں دیکھا نینگا..... بلکہ سنڑا سنڑا ایائے..... اس خاطر میرے لکھے ہوئے وچ بی بہت غلطیاں ہوسکدیاں..... مگر منے اس واقعہ چو او سیکونس چنڑین جناں تے میرے بہت سارے دوست متفق آئے..... تے اناں دی لکھت وچ حقیقت ہوسکدے۔

ناول دے بہت سارے تقاضے ہوندین جناں نوں پورا کرنے واسے تھوڑا جیا حقیقت سی دور بی جانڑاں پیندے تے حقیقت نوں برقرار بی رکھڑاں ہونداے..... میرے ناول دا مرکزی خیال 23 اپریل 1930ء قصہ خوانی دا المناک واقعہ اے..... اس خاطر ایہہ ناول تاریخی بی اے..... مگر اس وچ دلچسپی پیدا کرنے واسے اس وچ رومان بی شامل کیتا گیاے..... تے رومان والا ٹریک اصل

کہا نڑیں وچ مکس کیتا گیاے..... تے رومان دے کردار قصہ خوانی دے کرداراں وچوای لتے گئین..... تاکہ پورا ناول ہک ای کہانڑی لگے۔

دوسری گہل ایہہ وے کہ میرے معزز دوست لکھاریاں نے..... قصہ خوانی دے المناک واقعہ وچ صرف چار قوماں ہندو، مسلم، سکھ تے عیسائیاں نوں ای ایکسپوز کیتاے..... جد کہ اس وخت پشور وچ بد معاش بی اے..... کنجھریاں تے بیجڑے بی اے تے خواتین بی انیاں..... تے ایہہ سارے انگریز حملہ آوراں دی زد وچ آئے..... منے انان نوں بی آپڑی کہانڑی دا باقاعدہ کردار بنڑایاے..... تے ایہہ بتا نڑیں دی کوشش کیتی اے کہ قصہ خوانی دی آگ دا تاہر بندے نوں پیا پھنچدا آیا۔

23 اپریل قصہ خوانی..... دے واقعے تل جڑے ہوئے بعض اجے سیکونس بی منے پڑھین..... ہوسکد اے کہ او صحیح ہوون..... مگر میرا ذہن انان نوں قبول نی کردا..... مثلاً ڈاک لیکے ہک انگریز موٹر سیکل تے پیا جاندا آیا..... تے اوفوجی گڈیاں تل نکرا کے مر گیاے..... تا آیا او پاگل آیا کہ چلدیاں گولیاں اچ او قصہ خوانی وچو پیلنگ دا لیا..... ہک ہور سیکونس کہ ہک جوان نے آپڑی شیروانی لا کے ہک کہار دی ڈیوڈی وچ پئے مٹی دے تیل دے کنسترو وچ ڈوب کے..... تے ہرل تھانڑیں والے سی ماچس لیکے اس نے شیروانی نوں آگ لا کے ہک فوجی گڈی تے اُچھال دتا..... ہونڑ سوچڑیں دی گہل اے کہ مٹی دے تیل دا پہرا ہو یا کنسترو کونڑ آپڑی ڈیوڈی وچ رکھد اے تے اگر او کنسترو کسی دکان تے آیا تا قصہ خوانی وچ تاہی مچی آئی..... تا کونڑ آپڑی دکان کھلی چھوڑ سکدا آیا..... تے فیر میدان جنگ وچ ہرل تھانڑیں والا کسراں پیا پھردا آیا؟

اس دے علاوہ اس وخت دے پشور دے مشہور بد معاش ”مچلے وال“ دا بالا خانہ قصہ خوانی دے چوک وچ مسگراں دے کونے تے آیا..... قتل عام دے ویلے او کتھے آیا تے کیہہ پیا کردا آیا؟ ہندو فلم قصہ خوانی وچ پروڈیوسر ”قتیل شفا ئی“ نے مچلے وال نوں آپڑی کہانڑی دا مرکزی کردار بنڑا کے پیش کیتا آیا..... تے ایہہ کردار ہک وڈے اداکار ”سلطان راہی“ مرحوم نے ادا کیتا آیا..... میرے بعض دوستاں نے ایہہ بی لکھائے کہ قصہ خوانی دے معرکے وچ راہ جان دے لوکاں نوں بی گولیاں

ماریاں گئیاں انیاں..... سوال پیدا ہوندا ہے کہ اوکیہڑا بیوقوف آیا جیہڑا کہ وسدیاں گولیاں چوپیا لنگدا آیا؟ منے ایہہ سارے سیکونس آپڑے ناول وچ رکھین..... مگر انانوں اسراں اکیسپوز کیتائے کہ او حقیقت دے نزدیک لگن۔

میرے وڈے 1930ء وچ موجود آئے تے انانے قصہ خوانی دا واقعہ اکھیاں نل دیکھا آیا..... اس خاطر انانوں دیاں گہلاں منوں سچ لکیاں..... مگر اس دے علاوہ اس ناول دی تکمیل وچ منے جناب ڈاکٹر عبد الجلیل پولوزئی سی بی مددتی اے..... تے محترمہ آفتاب اقبال بانو وغیرہ دیاں لکھتاں سی بی..... اس ناول وچ رومانس دے سیکونس منے آپ تخلیق کیتین..... تے آپڑے ناول نوں معیاری بنڑا نڑیں دی کوشش کیتی اے..... امیدے کہ ایہہ ناول قارئین نوں پسند آسی۔

نذیر بھٹی

وڈیاں دا گفنتہ اے کہ آسمان دا لال ہونڑاں خطرے دی علامت ہوندائے..... یا تا تیز مینہ
 نے وسڑاں ہوندائے تے یا تیز ہنیری نے آنڑاں ہوندائے..... تے اناں دوواں دا کم تباہیاں پھیرنا
 ہوندائے..... اج آسمان لال اے..... سارے پرندیاں نے آپڑے آپڑے آلڑیاں وچ پناہ لے لیتی
 ہوئیے..... پشور دے سارے بزار بندان..... تے گلہاں وچ بی بندہ بندہ کس نینگا..... لوک آپڑے
 بووے بنے بند کر کے کہا راں وچ بیٹھے ہوئین..... آپڑے بیوی بچیاں دی سلامتی دیاں دعاواں پئے
 منگدین..... شہر وچ کر فیولگا ہو یائے..... گور کھے تے ڈوگرے سپاہی شیر وچ گشت پئے کر دین.....
 ہک لنگڑا فقیر میسا کھیاں نل چلدا ہو یا شاہ ولی قتال چونکل کے قصہ خوانی وچ داخل ہوندائے..... تے
 کابلی تھانڑیں والے پاسے ٹر پیندائے..... ہک فوجی اس نوں آواز کر کے روک لیندائے تے
 کہندائے..... اوئے باوے..... تو پیدا دیکھنا نینگا ایں کہ شہر وچ کر فیولگا ہو یائے..... واپس جا..... نہیں تا
 تنوں گولی مار دتی جاسی..... فقیر کہندائے..... منوں زور دا بخار چڑھا ہو یائے..... میں اسپتال جانا
 واں..... منوں جائزیں دیو..... فوجی چچھدائے..... کتھو آیا ایں؟ فقیر کہندائے..... میرا کوئی کہاں
 نینگا..... شاہ ولی قتال دی زیارت وچ رہنا واں..... فوجی کہندائے..... واپس جا..... سویلے کر فیو ختم
 ہو جاسی..... وت اسپتال چلا جاویں..... فقیر کہندائے..... میری طبیعت زیادہ خراب اے..... خیر اے
 میں ٹھکی والے پاسو اسپتال چلا جانا واں..... اتنے وچ فوج دا کمانڈر آ جانداے..... تے فوجی سی
 چچھدائے کیہہ گھل اے؟ فوجی کہندائے..... ایہہ کہندائے کہ میں بیمار آں سر..... اسپتال جانا
 واں..... کمانڈر کہندائے..... منوں ایہہ حکومت دے باغیاں دا منجر لگدائے..... اس نوں گولی مار

دیو..... فقیر کہندائے..... میں مجریننگا واں جی..... کمانڈر کہندائے..... مگر تے کر فیو دی خلاف ورزی
کیلتی اے..... تے فوجی نوں کہندائے Shoot Him..... فوجی اس نوں گولی مار دیندائے..... تے
فقیر تڑف تڑف کے مر جاندائے..... ایہہ کر فیو اس خاطر لگایا گیا آیا کہ آج سویلے اناں بندیاں نوں
پھانسی دتی گئی ائی..... جناں نے حکومت برطانیہ دے خلاف ہندوستان دی آزادی دے نعرے لگائے
آئے..... تے حکومت نوں خدشہ آیا کہ پشوری اناں بندیاں دی پھانسی دے خلاف احتجاج نہ کر
پٹھن..... حکومت دا بدبہ عوام تے قائم روے..... مگر ہندوستان دی آزادی دی تحریک 1857ء سی
ای شروع ہو چکی ائی..... تے حکومت برطانیہ آپڑی طاقت دے زور تے کسے نوں سرچکڑیں نی دیندی
آئی تے ایہہ کر فیو بی عوام دی آواز نوں دبا نئیں واسے لگایا گیا آیا۔

اگلے دن کر فیو ختم کر دتا گیا آیا..... تے پشور دے بزار کھل گئے آئے..... مگر اس معذور فقیر
دے قتل دی خبر سارے شہر وچ کھل گئی ائی..... حکومت برطانیہ دے اس ناروا ظلم تے ہر بندہ خفا آیا.....
ہر بندہ احتجاج کرنا چاہندا آیا..... مگر آوازی چک سکدا آیا..... کیونکہ چوراہے وچ کھلو کے حق دی گہل
کرنے والیاں نوں حکومت دا باغی کہہ کے اناں نوں جیل وچ پادتا جاندا آیا مگر پشور وچ بہت سارے
اجے سرفروش بی آئے..... جیہڑے کہ آپڑے سراں تے نخن بند کے حق دی گہل کہندے پھر دے
آئے..... حکومت دی طرفو کسے نوں جلسے جلوس دی اجازت نی ائی..... مگر آزادی دی تحریک چوری چھپے
جاری ائی..... تے اس تحریک وچ شامل لوک، خاص خاص کہاں وچ اکٹھے ہو جاندے آئے.....
اناں دا مطالبہ حکومت برطانیہ سی آپڑے ”انسانی حقوق تے شہری آزادی“ حاصل کرنا آیا..... جیہڑے
کہ حکومت برطانیہ نے اناں سی کھولتے آئے..... تے عوام نوں آپڑا غلام بنڑا دتا آیا..... مگر اس دے
نال نال ایہہ ہندوستان دی آزادی بی چاہندے آئے..... تے ہندوستان دی آزادی دی تحریک صرف
پشور وچ نہیں بلکہ پورے ہندوستان اچ جاری ائی..... جس نوں کہ حکومت برطانیہ آپڑی طاقت دے
زور تے دبا نئیں دی کوشش پئی کردی ائی۔

جسراں کہ مغلیہ سلطنت دا آخری تاجدار بار دے خطر پآں سی بے خبر ہو کے عیش عشرت وچ

لگ گیا آیا..... تے غیر آ کے ہندوستان تے قابض ہو گئے آئے..... اسی طرح پشور دے بعض نوجوان بی وطن دی آزادی دے مشن ولومنه موڑ کے پیار محبت دے چکراں وچ پے گئے آئے..... اننا ای جو انناں وچ ہک ”نورا“ بی آیا..... جیہڑا کہ آپڑی ہک ہمسائی کڑی ”موتیا“ مل محبت کردا آیا..... تے او بی نورے نوں چاہندی آئی..... انناں دونوں دے کہاراں دے درمیان باری آئی..... جس چو ایہہ دونوں کسے نہ کسے بہانے تے ہک دوسرے نوں دیکھ لیدے ائے..... تا انج بی ہمسائے گیری دی وجہل دونوں کہاراں دا ہک دوسرے سی ستر پردہ نی آیا مگر حیا دے دائرے دے اندر رہندے ہو یاں کہارسی بار ہک دوسرے نل نی مل سکدے آئے..... نورے دا پیو جان گل ”تحریک خلافت“ دا ممبر آیا تے آزادی دی تحریک دیاں خفیہ میٹنگاں وچ شامل رہندا آیا۔

نورے دی ماں بیمار ہو گئی آئی..... تے اس نوں اسپتال وچ داخل کرا دتا گیا آیا..... تے نورا آپڑی ماں دی خدمت تے اس دی دیکھ پھال واسے اس دے نال اسپتال وچ رہیندیں لگا آیا..... اس دی ماں دی اکھی لگ جاندی آئی..... تا نورا وارڈ سی بار آ کے چمن وچ بیٹھ جاندا آیا..... اس دی فکر ہر ویلے موتیا ول رہندی آئی..... تے اُسی نوں یاد کردار ہندا آیا..... ہک دن او اسپتال دے چمن وچ موتیا دیاں سوچاں وچ ڈبا ہویا بیٹھا ہوندائے..... کہ موتیا ہولے جئی اس دے کول آندیئے..... تے ہولے جئی کھنگ دیئے..... نورامڑ کے دیکھدائے تے موتیا نوں دیکھ کے حیران ہوندائے۔

موتیا..... تو؟

موتیا مسکرا کے کہندیئے:

جی جناب..... میں.....

نورا کہندیئے:

بڑی وڈی عمر اے تیری..... ہونوڑی پیا میں تنوں یاد کرنا آیاں۔

موتیا مسکرا کے کہندیئے:

چل چہوٹھے..... اگر تو منوں یاد کردو..... تا منوں نچھ آندی۔

نورا کہند ائے:

نچھ تنوں تانی آئی..... کہ تے آپ آنڑاں آیا۔

دونوں ہسدین..... نورا اس نوں بیٹھڑیں دا کہند ائے..... تے دونوں بیٹھ جاندین.....

نورا اچھدا ائے:

بتا..... تو کسراں آئی ایں؟

موتیا کہندیئے:

بس..... تو ییا دا آنا آیا ایں..... تے میں آگئی آں.....

نورا کہند ائے:

چل چھوٹھی..... اگر تو منوں یاد کر دیو..... تا منوں نچھ آندی۔

موتیا کہندیئے:

نچھ نوں نچھ آگئی ہوسی..... تے رستہ پہل گئی ہوسی۔

دونوں ہسدین..... نورا اچھدا ائے:

ہلہ بتا..... تو اسپتال کس واسے آئی ایں؟

موتیا کہندیئے:

سچ کہواں..... تا منوں بہانہ مل گیا آیاں تنوں دیکھڑیں دا..... میری ماں تیری ماں دا حال

چھڑیں واسے اسپتال آندی آئی..... تا منے کہہ دتائے کہ میں بی تیرے نل جانیاں..... تے

میں آگئی آں۔

نورا کہند ائے:

شکراے کہ تو کسے بہانے تے تا آئی ایں..... تیری ماں کتھے وے؟

موتیا کہندیئے:

اندر وارڈ وچ تیری ماں کول بیٹھی ہوئیئے..... تے میں ہولی جی بارنکل آیاں۔

نورا کہندائے:

ویسے پیار کرنے والیاں دے ملنے ملائیں واسے ایہہ اسپتال چھمی جگاں وے۔

موتیا کہندیئے:

ہاں!

نورا کہندائے:

بس..... اج سی بعد اسی اتھے ای ملا کرسی ایں۔

موتیا کہبراکے کہندیئے:

ہائے نا! کسے نے دیکھ لتا تا میں بدنام ہو جا ساں۔

نورا ہس کے کہندائے:

ہا ہا ہا..... بدنام ہو کے میرے ناں ہو جا سیں نا؟

موتیا کہندیئے:

منوں آپڑے ناں کرنے داسدھا طریقہ بی ہیوے نا..... آپڑی ماں نوں کہہ کہ منوں تیرے

واسے منگ لوے۔

نورا کہندائے:

گہل تاتنے چھمی کیتی اے.....

موتیا اٹھدے ہوئے کہندیئے:

میں جانیاں..... ماں سوچ سی کہ ایہہ کڑی کتھے چلی گئی اے؟

موتیا تے نورا وارڈ وچ آندین..... نورا موتیادی ماں نل دعا سلام کردائے..... تے موتیا

آپڑی ماں دے نل چلی جاندیئے..... تے نورے دے دل وچ ایہہ گہل چھوڑ جاندیئے کہ آپڑی ماں

نوں کہہ کہ منوں تیرے واسے منگ لوے..... نورا چاہندائے کہ او ہونڑی آپڑی ماں نوں موتیا دے

بارے وچ کہہ دیوے..... وت او سوچدائے کہ ایہہ گہل ہونڑ کر دینڑاں مناسب نینگا کیونکہ ماں